

Coöperatie de Vlijt U.A.
T.a.v. ■■■ ■■■ ■■■
Deventerweg 4A
3843 GD HARDERWIJK

VERZONDEN 25 MEI 2022

Zaaknummer : OD.334186
Behandelaar : ■■■ ■■■
Betreft : Wnb aanvraag ontheffing ruimtelijke ingrepen
Locatie : Noorddijk 70, Wormerveer, Zaanstad

Geachte ■■■ ■■■,

Op 15 januari 2021 hebben wij uw aanvraag voor een ontheffing als bedoeld in artikel 3.8 van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) ontvangen. Op 29 oktober 2021, 8 maart 2022, 25 maart 2022 en 6 april 2022 heeft u op ons verzoek om informatie aanvullende gegevens toegezonden. De aanvraag heeft betrekking op de transformatie van het voormalig industrieterrein aan de Noorddijk 70 te Wormerveer. De werkzaamheden betreffen sloop, nieuwbouw en renovatie. Voor deze werkzaamheden wordt door de initiatiefnemer, Coöperatie de Vlijt U.A., ontheffing gevraagd van de verbodsbepalingen genoemd in:

- artikel 3.5, lid 2 van de Wnb, voor zover het betreft het opzettelijk verstoren van exemplaren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*).
- artikel 3.5, lid 4 van de Wnb, voor zover het betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van exemplaren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*).

De ontheffing is aangevraagd voor de periode van 1 augustus 2021 tot en met 31 juli 2028. De aanvraag is geregistreerd onder zaaknummer OD.334186.

Besluit

Wij besluiten om op grond van artikel 3.8, lid 1 van de Wnb aan Coöperatie de Vlijt U.A. ontheffing te verlenen van:

- artikel 3.5, lid 2 van de Wnb, voor zover het betreft het opzettelijk verstoren van exemplaren van de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis.
- artikel 3.5, lid 4 van de Wnb, voor zover het betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van exemplaren van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis.

ten behoeve van transformatie van voormalig industrieterrein aan Noorddijk 70, Wormerveer te Zaanstad.

Voorschriften en beperkingen

Aan dit besluit verbinden wij op grond van artikel 5.3, eerste, tweede en derde lid van de Wnb de navolgende voorschriften en beperkingen. Op grond van artikel 5.4, eerste en derde lid, Wnb kan de ontheffing worden ingetrokken als in strijd met de ontheffing of de voorschriften wordt gehandeld. Tevens is dan sprake van een economisch delict.

Algemene voorschriften

1. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soorten en beschreven verboden handelingen verleend.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. Onder werkzaamheden wordt verstaan alle handelingen die het plangebied aantasten inclusief de voorbereidende werkzaamheden (inclusief asbestsanering), werkzaamheden die dienen tot het ongeschikt maken van leefgebied, mitigerende en compenserende activiteiten.
4. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met Omgevingsdienst Noord-Holland Noord indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen of werkzaamheden dan bedoeld in voorschriften 1 en 2 noodzakelijk zijn.
5. Indien de mitigerende/compenserende maatregelen niet worden toegepast zoals in dit besluit is weergegeven en/of als de ontheffinghouder voornemens is om de werkzaamheden of de planning van de werkzaamheden niet conform de aanvraag uit te voeren, dient contact opgenomen te worden met de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord.
6. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder blijft daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
7. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren. De genoemde ontheffing mag langs elektronische weg, leesbaar worden getoond.
8. De werkzaamheden en voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend.
9. De ontheffinghouder dient een ecologisch werkprotocol op te (laten) stellen waarin de in de ontheffing genoemde voorschriften zijn opgenomen. Alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, dienen van het werkprotocol op de hoogte gesteld te worden.

Meldingsplicht

10. De ontheffinghouder dient minimaal 5 werkdagen voorafgaand aan de werkzaamheden de start van de werkzaamheden te melden bij de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord. De melding dient plaats te vinden via het digitale meldformulier 'Formulier start ruimtelijke ingreep' op de website van de OD NHN. Met de melding dient u ook het ecologisch werkprotocol mee te sturen.

¹ Onder een ecologisch deskundige verstaan we een persoon die in een bepaalde situatie en voor specifieke soorten gevraagd wordt te adviseren en/of begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. Hij voldoet aan een of meer van deze punten:

- hij heeft een afgeronde hbo- of universitaire opleiding, met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie;
- hij heeft een afgeronde mbo-opleiding, met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten;
- hij is werkzaam voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus;
- hij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de soortenbescherming en is werkzaam of aangesloten bij de volgende Nederlandse organisaties: Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied;
- hij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de monitoring en/of bescherming.

Specifieke voorschriften

11. De in 2021 gerealiseerde tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen, in de vorm van acht kraamkasten en zestien zomer-paarkasten voor de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis, dienen gerealiseerd te zijn op de locaties zoals weergegeven in bijlage 3 bij dit besluit.
12. Destructieve sloop- en hei werkzaamheden dienen uitgevoerd te worden buiten de kraamperiode van de gewone dwergvleermuis. De kraamperiode van de gewone dwergvleermuis is van 15 mei tot 15 juli. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen deze periodes langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een deskundige.
13. Op de locaties waar de vleermuisverblijfplaatsen behouden blijven maar een negatief effect ondervinden tijdens de werkzaamheden, zoals weergegeven in bijlage 2 bij dit besluit, dienen de werkzaamheden te worden uitgevoerd **buiten** de kwetsbare perioden van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis voor de functie van die verblijfplaats, zijnde voor de:
 - Kraamperiode gewone dwergvleermuis: 15 mei tot en met 15 juli;
 - Paarperiode gewone dwergvleermuis: 15 augustus tot en met 15 oktober;
 - Paarperiode ruige dwergvleermuis: 15 augustus tot en met 30 september;
 - Winterrustperiode: 1 november tot en met 31 maart.Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen deze periodes langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een deskundige. Daarnaast dienen de verblijfplaatsen na afronding van de werkzaamheden functioneel te zijn.
14. Op de locaties waar de vleermuisverblijfplaatsen die verloren gaan of tijdelijk verstoord worden, zoals weergegeven in bijlage 2 bij dit besluit, dienen de verblijfplaatsen minimaal zeven dagen voorafgaand aan de werkzaamheden ongeschikt gemaakt te worden.
15. Het ongeschikt maken dient plaats te vinden **buiten** de kwetsbare perioden van de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis voor de functie van de verblijfplaats, zijnde voor de:
 - Kraamperiode gewone dwergvleermuis: 15 mei tot en met 15 juli;
 - Paarperiode gewone dwergvleermuis: 15 augustus tot en met 15 oktober;
 - Paarperiode ruige dwergvleermuis: 15 augustus tot en met 30 september;
 - winterrustperiode: 1 november tot en met 31 maart.Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen deze periodes langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode van het ongeschikt maken dient in overleg met een deskundige te worden bepaald.
16. De oorspronkelijke verblijfplaatsen dienen ongeschikt gemaakt te worden door een combinatie van het plaatsen van exclusion flaps en het creëren van tochtgaten. Tocht dient gecreëerd te worden door gaten te maken in de muren, de hoeken van de panden te verwijderen of door het handmatig verwijderen van dakranden/boeiboorden. Op locaties waar bovenstaande methodes niet mogelijk zijn, worden verblijfplaatsen ongeschikt gemaakt doormiddel van aanlichten. Wanneer de verblijfplaatsen worden aangelicht mag de verlichting pas worden ingeschakeld na het uitvliegen van de vleermuizen. Het ongeschikt maken dient in aanwezigheid van een deskundige plaats te vinden. Bij het ongeschikt maken dient voorkomen te worden dat de aangetroffen soorten zich elders in de planlocatie vestigen.
17. Na het ongeschikt maken, maar voor de uitvoering van andere werkzaamheden, dient het plangebied gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van vleermuizen. De controlerende dient plaats te vinden door een deskundige met behulp van een batdetector.
18. De controlerende dient plaats te vinden binnen het actieve seizoen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis, welke globaal loopt van april tot en met oktober. Afhankelijk van de temperatuur en de periode dient de controlerende in de ochtend of in de avond te worden uitgevoerd, zoals hieronder aangegeven:
 - In de kraamperiode: ochtend
 - Buiten kraamperiode en ochtendtemperatuur <10° Celsius: avond
 - Buiten kraamperiode en ochtendtemperatuur >10° Celsius: ochtend of avondDe kraamperiode loopt globaal van 15 mei tot en met 15 juli. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen deze periodes langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van het moment van de controlerende dient door een deskundige te worden bepaald.

19. Van de controlerende dient verslaglegging plaats te vinden. In deze rapportage dienen minimaal de volgende gegevens te worden opgenomen:
- Datum, tijdstip en locatie van controlerende(s);
 - Aantal waargenomen exemplaren per soort in en in de omgeving van het plangebied;
 - Namen van de betrokken deskundigen;
 - Klimatologische omstandigheden.
- De rapportage dient op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
20. Indien er ondanks de maatregelen bij de controlerende nog soorten worden aangetroffen, dienen er in overleg met het bevoegd gezag extra maatregelen genomen te worden om de oorspronkelijke verblijfplaatsen ongeschikt te maken en de controlerende in het actieve seizoen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis dient te worden herhaald. De werkzaamheden dienen uitgesteld te worden totdat uit de controlerende blijkt dat er geen soorten meer aanwezig zijn.
21. Maximaal twee dagen voorafgaande aan de werkzaamheden dienen de maatregelen welke genomen zijn ten behoeve van het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen gecontroleerd te worden. Van deze check dient verslaglegging plaats te vinden. De rapportage dient op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren. Indien de maatregelen niet meer functioneel zijn, dienen deze herhaald te worden. De werkzaamheden dienen uitgesteld te worden totdat uit de controlerende zoals beschreven in voorschrift 18 blijkt dat er geen soorten meer aanwezig zijn.
22. Na afloop van de werkzaamheden dienen minimaal acht grote inbouw meerlaagse kraamkasten gerealiseerd te zijn en twaalf kleine inbouw vleermuiskasten. Verspreid over het plangebied op gevels in minimaal drie verschillende windrichtingen met maximaal vier kasten per gevel. De locaties zijn indicatief weergegeven in bijlage 4 figuur 3 bij dit besluit.
23. De tijdelijke verblijfplaatsen dienen jaarlijks door een deskundige gecontroleerd te worden. Indien er gebreken zijn, dienen de vleermuiskasten gerepareerd of vervangen te worden. Hierbij dient voorkomen te worden dat soorten worden verwond of verstoord.
24. De ontheffinghouder dient de alternatieve tijdelijke verblijven minimaal één actief seizoen gelijktijdig met de alternatieve permanente te laten hangen.
25. Voorafgaande aan het verwijderen van de tijdelijke verblijfplaatsen dient een deskundige te controleren of de verblijfplaatsen verlaten zijn. Indien de verblijfplaatsen in gebruik zijn, dienen deze te blijven hangen totdat deze zelfstandig zijn verlaten.
26. De tijdelijke en permanente verblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis dienen gerealiseerd te worden zoals opgenomen in het Kennisdocumenten Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*, Versie 1.0, juli 2017, van BIJ12 en Ruige dwergvleermuis *Pipistrellus Nathusii*, Versie 1.0, Juli 2017. Zodoende dienen de verblijfplaatsen in ieder geval op drie meter hoogte, met een vrije aanvliegroute en vrije vliegruimte, vrij van predatoren, kunstlicht en verstoring gerealiseerd te worden.
27. Bij de bouwplaats inrichting dient verlichting van verblijfplaatsen voorkomen te worden. In de kraamperiode van 2022 dient verlichting van het groen naast de kraamverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis voorkomen te worden. Wanneer dit niet mogelijk is, dient vleermuisvriendelijke verlichting te worden gebruikt, zoals amberkleurige verlichting, UV-vrij licht, armaturen met afscherming tegen strooilicht of laag geplaatste verlichting. Dit voorschrift is niet van toepassing op de in voorschrift 16 opgenomen maatregelen ten behoeve van het ongeschikt maken van de oorspronkelijke verblijfplaatsen.
28. In de nieuwe, permanente situatie dient u vleermuisvriendelijke verlichting te realiseren. Verlichting van bestaande en gerealiseerde vleermuis verblijfplaatsen dient voorkomen te worden. Lichtuitstraling op de Zaan dient voorkomen te worden. Maak gebruik van naar beneden gerichte verlichting.
29. Na afronding van de werkzaamheden dient er, net zoals in de huidige situatie, minimaal 6.956 m² aan groenvoorzieningen aanwezig te zijn. De beplanting van nieuw aan te leggen groenvoorzieningen dienen te bestaan uit insect aantrekkende planten- en boomsoorten.

Geldigheid

De ontheffing geldt voor de periode vanaf de datum van verzending tot en met 31 juli 2028.

Overwegingen

Inhoudsopgave

- A. Onderwerp aanvraag**
- B. Wettelijk kader**
- C. Inhoudelijke beoordeling aanvraag**
- D. Slotoverwegingen**
- E. Procedure en samenhangende besluiten**
- F. Kennisgeving**

A. Onderwerp aanvraag

De aanvraag heeft betrekking op de transformatie van het voormalig industrieterrein aan de Noorddijk 70 te Wormerveer, op de locatie zoals weergegeven in bijlage 1 bij dit besluit. De werkzaamheden betreffen sloop, nieuwbouw en renovatie. De werkzaamheden worden gefaseerd uitgevoerd. De fasering van de werkzaamheden is weergegeven in bijlage 2 bij dit besluit.

Het plangebied betreft een industrieterrein. Het complex heeft een grote structuurvariatie. Sommige panden zijn tientallen meters hoog en andere panden zijn twee- of drielaags. Over het algemeen betreft het oude industriële gebouwen met platte daken. Het plangebied zal de aankomende jaren getransformeerd worden. In 2020 was het laatste jaar waarbij er op een laag niveau productie is gedraaid in de Meneba-meelfabriek. Het plangebied krijgt in de toekomst een gemengde bestemming van wonen, werken en diverse voorzieningen.

Binnen het plangebied zijn verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis aangetroffen. Het gaat om één kraamkolonie van 20 tot 35 vrouwtjes die gebruik maken van drie kraamverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis, in Lab 76 en meelzak 3. Daarnaast zijn zeven jaarronde verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis, en drie zomer- en paarverblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis aangetroffen. Het aangetroffen foerageergebied binnen het plangebied betreft geen essentieel foerageergebied.

Door de voorgenomen werkzaamheden zal één kraamverblijfplaats en twee jaarronde verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en één zomer- en paarverblijfplaats van de ruige dwergvleermuis verdwijnen. De overige verblijfplaatsen blijven behouden. Het aanwezige groen op het terrein wordt gefaseerd verwijderd.

De werkzaamheden worden gefaseerd uitgevoerd over meerdere jaren, waarbij het voor komt dat er gelijktijdig op het terrein gebouwd en gesloopt wordt. De huidige planning is dat het gehele project is gerealiseerd in 2026.

Om negatieve effecten op de soorten te beperken stelt u maatregelen voor zoals beschreven in het 'Activiteitenplan Meneba Wormerveer BV te Wormerveer' van 15 januari 2021 en de aanvullingen van 29 oktober 2021 en 8 maart 2022. De beschreven maatregelen hebben betrekking op het voortijdig realiseren van tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen, het tijdig ongeschikt maken van verblijfplaatsen, het realiseren van permanenten alternatieven, werkzaamheden op locaties met verblijfplaatsen uitvoeren buiten de meest kwetsbare periode, het aanpassen van de verlichting en waar mogelijk het behouden van verblijfplaatsen.

Echter, ondanks alle maatregelen kunt u niet voorkomen dat verbodsbepalingen van de Wnb worden overtreden. Om die reden wordt voor bovenstaande werkzaamheden ontheffing gevraagd van de Wnb.

B. Wettelijk kader

Soorten van de Habitatrichtlijn

De gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis zijn opgenomen in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn, diersoorten van communautair belang die strikt moeten worden beschermd. Daarnaast is de ruige dwergvleermuis opgenomen in bijlage II bij het Verdrag van Bern. Op grond van artikel 3.5 van de Wnb is het onder meer verboden in het wildlevende dieren van soorten genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn bijlage II bij het Verdrag van Bern in hun natuurlijk verspreidingsgebied:

- opzettelijk te doden of te vangen (artikel 3.5, lid 1);
- opzettelijk te verstoren (artikel 3.5, lid 2);
- opzettelijk eieren te vernielen of te rapen (artikel 3.5, lid 3);
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen (artikel 3.5, lid 4).

Op grond van artikel 3.8 van de Wnb kunnen Gedeputeerde Staten ontheffing verlenen van verboden als bedoeld in artikel 3.5 of artikel 3.6, tweede lid, ten aanzien van dieren van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten. Een ontheffing wordt uitsluitend verleend, indien er geen andere bevredigende oplossing bestaat, dat er niet bij of krachtens enig ander artikel van deze wet vrijstelling is of kan worden verleend, dat er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan, en zij nodig is op grond van een in de wet genoemd belang. Te weten:

- in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
- ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
- in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
- om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben.

Tot voortplantings- of rustplaatsen als bedoeld in artikel 3.5, lid 4 van de Wnb worden locaties gerekend waarin zich kraamkolonies, paarverblijven, overwinteringsplaatsen en verblijven van groepen mannetjes bevinden, afhankelijk van de soort. Essentiële migratie- en vliegroutes en foerageergebieden die van belang zijn voor de instandhouding van een voortplantings- of rustplaats van de soort op populatieniveau, vallen hier ook onder. Daarnaast vallen ook tijdelijke, seizoensgebonden, verblijfplaatsen (bijvoorbeeld hollen) of standplaatsen die van belang zijn voor de gunstige staat van instandhouding van een soort op populatieniveau hieronder.

C. Inhoudelijke beoordeling aanvraag

Andere bevredigende oplossing

Het project is locatie specifiek. Door het project op een andere locatie uit te voeren in (de omgeving van) Wormerveer zullen naar alle waarschijnlijkheid andere beschermde soorten in het geding komen. Voornamelijk de gewone dwergvleermuis is een algemene soort die op allerlei plaatsen in bebouwing zijn verblijfplaats heeft. Dit is volgens u het uitruilen van effecten op de gewone dwergvleermuis, omdat deze soort op veel plaatsen in de regio Zaanstad algemeen voorkomt. Hetzelfde geldt voor de zomer- en paarverblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis. Door elders in de regio sloop- en bouwactiviteiten uit te voeren is de kans groot dat verblijfplaatsen van ruige dwergvleermuis in het geding komen. Hierbij kan niet gegarandeerd worden dat deze verblijfplaats door sloopactiviteiten behouden blijft. In dit activiteitenplan worden de verblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis tijdelijk verstoord en na renovatie verbeterd. Op andere locaties kan dit mogelijk niet gegarandeerd worden.

De huidige staat van de gebouwen is verouderd en er bevindt zich asbest in de gebouwen. Geen werkzaamheden uitvoeren is volgens u geen optie. Door het achterwege laten van de werkzaamheden zullen de gebouwen snel in een slechtere staat vervallen. Het gros van de verblijfplaats van de vleermuizen zijn in deze gebouwen aangetroffen. Door het afvallen van regenpijpen en het afbrokkelen van de muren en voegen zullen er meer kieren en gaten ontstaan. Hiermee zullen de verblijfplaatsen van vleermuizen op termijn ook verdwijnen, omdat vocht en tocht een kans krijgen. De kraamverblijfplaats van gewone dwergvleermuis kan nog jaren in de betonnen rand van Lab 76 verblijven. Echter door het stopzetten van de Meneba-fabriek zal een deel van het voedselaanbod voor de vleermuizen wegvallen. Dit is reeds gebeurd. De kraamkolonie is afhankelijk van de aantrekkende werking van het meel op vliegende insecten. De vleermuizen foerageerden veelvuldig bij de lostoren, de vlijt, de meelzaksilo en de exportverlading tijdens de veldbezoeken. Dit is hoogstwaarschijnlijk ook de reden dat hier baltsterritoria zijn aangetroffen. Meel en de grondstoffen voor meel trekken diverse insecten aan zoals meelmot, broodkever, rijstmeelkevertje, graanklander, korenworm en stofluis c.q. houtluis. De kraamkolonie zal reeds een alternatieve voedselbron moeten vinden om in de omgeving te kunnen blijven of in een kleinere vorm voortbestaan. Door het plangebied in de huidige vorm te laten bestaan zal de hoeveelheid vleermuizen de aankomende jaren geleidelijk afnemen door een reeds verminderd voedselaanbod. Door juist het huidige plan uit te voeren, met (deels) inheemse beplanting, kan een impuls gegeven worden aan de groene invulling van het plangebied, zodat een nieuw insectenaanbod gecreëerd wordt.

Naast bovenstaande is ook het alternatief beoordeeld waarbij alle gebouwen gesloopt zullen worden. Door alle gebouwen (inclusief de oude pakhuizen) in het plangebied te slopen en hier nieuwbouw te plegen zullen veel meer verblijfplaatsen van vleermuizen verloren gaan dan het geval is bij de huidige plannen van gedeeltelijke sloop en deels renovatie. Dit is op de lange termijn niet wenselijk.

Een alternatieve planning van de werkzaamheden is niet gunstiger voor de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis. Het project duurt meerdere jaren en wordt gefaseerd uitgevoerd waardoor steeds een deel van het terrein en de daar aanwezige verblijfplaatsen beschikbaar is.

U stelt dat de hierboven besproken alternatieven voor het project een negatiever effect zullen hebben op de aangetroffen beschermde soorten in het plangebied of effecten op beschermde soorten zullen naar een andere locatie verplaatst worden.

Met het bovenstaande heeft u naar uw oordeel onderbouwd dat er geen andere bevredigende oplossing is voor de geplande werkzaamheden. Wij stemmen in met de door u gegeven onderbouwing van de afwezigheid van andere bevredigende oplossingen.

Belang van de ingreep

U heeft ontheffing van verbodsbepalingen aangevraagd op grond van het belang:

- in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

U geeft aan dat in en aan de buitenkant van diverse gebouwen asbest is geconstateerd, zoals blijkt uit het bij de aanvraag gevoegde rapport 'Asbestinventarisatie gebouwen Meneba Wormerveer' van 16 augustus 2019. Voor deze potentieel risicovolle asbesthoudende toepassingen wordt geadviseerd om maatregelen te treffen op korte termijn. Indien er geen werkzaamheden plaatsvinden aan de gebouwen binnen het plangebied zal de aanwezige asbest door corrosie vrijkomen. Op een aantal plaatsen is reeds asbeststof aangetroffen in de gebouwen en is dit proces al in gang gezet. Asbest is zeer schadelijk voor de volksgezondheid. Zodoende heeft het rijk een beleid in werking dat er op gericht is om asbest te saneren en is het sinds 1993 niet langer toegestaan in Nederland om asbest te gebruiken, verkopen of te verwerken. Door het verwijderen van de asbesthoudende materialen wordt het belang volksgezondheid gediend.

Daarnaast geeft u aan dat ook de openbare veiligheid gediend is bij de voorgenomen werkzaamheden. U stelt dat de huidige situatie van een leegstaande gebouwen op een afgelegen terrein ongewenste bezoekers kunnen aantrekken (krakers, vandalen, drugshandelaren en/of -gebruikers). Binnen het plangebied is het overzicht niet goed te houden door de bewaking, waardoor criminele activiteit niet overal zal opvallen. Recent is er brand gesticht in een van de panden en nu er geen activiteiten meer zijn op het terrein zijn er diverse ramen ingegooid.

De gebouwen worden niet meer onderhouden en het onkruid staat hoog op het parkeerterrein. Wanneer de vernieuwingen in het plangebied niet worden uitgevoerd, zullen de gebouwen verder verpauperen. Dit draagt indirect bij aan de vermindering van de openbare veiligheid in de buurt, omdat verloedering in de wijken leidt tot meer criminaliteit. Dit blijkt onder andere doordat er al een keer brand is gesticht en ramen zijn ingegooid. Door het plangebied te transformeren en te renoveren wordt er bijgedragen aan een verbeterde leefomgeving en een hoger gevoel van veiligheid in de buurt. Er wordt een combinatie van woon-werkpanden gerealiseerd. Het opnieuw in gebruik nemen van het gebied is goed voor de openbare veiligheid in het plangebied. U stelt dat hiermee het belang 'openbare veiligheid' voldoende is onderbouwd.

Tot slot stelt u dat ook sprake is van een dwingende reden van groot openbaar belang door de vraag naar woningen. Woningmarkt technisch, staat Zaanstad niet op zichzelf. Zaanstad maakt onderdeel uit van de regio Zaanstreek-Waterland en heeft, in het kader van bestaande verhuisrelaties, een sterke relatie met Amsterdam. Dit geldt voor zowel gezinnen als starters. Tekorten in Amsterdam hebben daarmee invloed op de vraag naar woningen in Zaanstad.

De uitbreidingsbehoefte van gemeente Zaanstad is groter dan het aantal vastgestelde woningbouwprojecten in de gemeente. Het project op het Meneba-terrein kan een grote impuls geven aan de beschikbare woningen in de regio voor de aankomende tien jaar. Er worden appartementencomplexen gerealiseerd (circa 540 woningen) en grondgebonden woningen (circa 110 woningen) die een grote bijdrage leveren aan de woningcapaciteit in de gemeente Zaanstad. De woningnood in de regio is onderdeel van de dwingende redenen van groot openbaar belang en het project Meneba draagt hieraan bij. Zodoende is het belang 'dwingende redenen van groot openbaar belang' van toepassing op uw aanvraag.

Gelet op het voorgaande zijn wij van oordeel dat het voornoemde belang voldoende onderbouwd is.

Staat van instandhouding

Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is in Nederland en in de provincie Noord-Holland een algemeen voorkomende vleermuissoort. De soort wordt vrijwel overal aangetroffen. Ook in de stedelijke omgeving is dit de meest algemene soort². De landelijke staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis is onbekend, waarbij zowel de populatie, het leefgebied en toekomstperspectief als onbekend zijn beoordeeld en het verspreidingsgebied als gunstig³.

De gewone dwergvleermuis komt verspreid over de gemeente Zaanstad voor. Er zijn onder andere verblijfplaatsen aangetroffen in Zaandijk en in Oud Wormerveer. Daarnaast is een massawinterverblijfplaats van ongeveer 200 dieren bekend in de omgeving van de Albert Meijstraat. Deze verblijfplaats bevindt zich buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden.

Binnen het plangebied zijn één kraamkolonie van 20-35 vrouwtjes die gebruik maken van twee kraamverblijfplaatsen, zeven jaarronde verblijfplaatsen van individuele vleermuizen en foerageergebied naast de kraamverblijfplaats aangetroffen. Aangenomen wordt dat ook overwintering door individuen in het gebied/in deze verblijfplaatsen plaatsvindt, er zijn geen massa winterverblijfplaatsen in het plangebied aangetroffen. Door de werkzaamheden worden één kraamverblijfplaats met naastgelegen foerageergebied en twee jaarrond verblijfplaatsen verwijderd. De overige kraamverblijfplaats en vijf jaarronde verblijfplaatsen worden tijdelijk verstoord. Het foerageergebied binnen het plangebied betreft geen essentieel foerageergebied.

² <https://www.vleermuizenindestad.nl/gewone-dwergvleermuis>

³ <https://nature-art17.eionet.europa.eu/article17/species/report/?period=5&group=Mammals&country=NL®ion=>

Het plangebied Noorddijk 70 is gunstig gelegen voor vleermuizen. Het plangebied is direct gelegen aan de rivier de Zaan dat als geschikte vliegroute functioneert voor de aanwezige vleermuizen om te migreren naar grotere groengebieden. Op 320 meter afstand van het plangebied ligt het Natura 2000-gebied 'Wormer- Jisperveld & Kalverpolder'. Daarnaast is de kraamkolonie aanwezig in de nabijheid van de groenstrook aan de Vlasblomweg en Ned Benedictweg. Deze groenstrook staat weer in verbinding met het waterrijke groengebied Noorderpark op circa 500 meter afstand van het plangebied. Haaks op de groenstrook aan de Ned Benedictweg is een brede watergang aanwezig die weer in verbinding staat met veenweide gebied ten zuiden en het Eiland Bloemendaal ten noorden van het plangebied. Ten tijde van harde wind uit een bepaalde windrichting is er altijd een alternatief foerageergebied te bereiken. Om deze reden is het groen binnen het plangebied niet als essentieel beoordeelt.

Ruige dwergvleermuis

De ruige dwergvleermuis komt vrij algemeen voor in Nederland, met een zwaartepunt in het noordwesten van Nederland^{4,5}. De landelijke staat van instandhouding van de ruige dwergvleermuis is als ongunstig beoordeeld, waarbij de populatie als onbekend, het leefgebied en verspreidingsgebied als gunstig en toekomstperspectief als ongunstig zijn beoordeeld⁶.

Binnen het plangebied zijn drie zomer- en paarverblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis aangetroffen. Aangenomen wordt dat hier ook individuele ruige dwergvleermuizen overwinteren. Door de werkzaamheden gaat, mogelijk, één verblijfplaats van de ruige dwergvleermuis verloren en worden de overige twee verblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis verstoord.

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de soorten tot een minimum te beperken stelt u maatregelen voor zoals beschreven in het bij de aanvraag gevoegde rapport 'Activiteitenplan Meneba Wormerveer BV te Wormerveer' van 15 januari 2021. En de aanvullingen van 29 oktober 2021 en 8 maart 2022.

In het plangebied zijn verschillende verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis aanwezig. Waar mogelijk worden deze verblijfplaatsen behouden, zoals weergegeven in bijlage 2 bij dit besluit. Voor de verblijfplaatsen waarvan al bekend is dat die niet behouden kunnen worden, zijn tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen gerealiseerd in de vorm van vleermuis kasten. Hiervoor zijn in 2021 acht kraamkasten en zestien kleine zomer- en parkasten aan de gevels in het plangebied gerealiseerd. Deze kasten zijn op verschillende windrichtingen opgehangen en op verschillende hoogtes. Tijdens de verschillende fases zijn steeds voldoende alternatieve verblijfplaatsen aanwezig in de vorm van tijdelijke en in de latere fases ook permanente verblijfplaatsen.

Voorafgaand aan de werkzaamheden waarbij verblijfplaatsen verloren gaan of tijdelijk niet functioneren, maar buiten de meest kwetsbare periode van de verblijfplaats, worden de aanwezige verblijfplaatsen ongeschikt gemaakt door het plaatsen van exclusion flaps. Op locaties waar exclusion flaps niet geplaatst kunnen worden, wordt gebruik gemaakt van het aanlichten van de verblijfplaatsen met bouwverlichting. Enkele dagen na het ongeschikt maken wordt gecontroleerd of de verblijfplaatsen verlaten zijn. De ochtend voor de werkzaamheden wordt nog een tweede keer gecontroleerd of de verblijfplaatsen nog steeds verlaten zijn. Indien nodig worden de maatregelen voor het ongeschikt maken herhaald.

Verblijfplaatsen in gebouwen waar nog niet of niet meer aan gewerkt wordt, blijven functioneel. Dit wordt gedaan door aanlichten van de verblijfplaatsen of de vliegroute langs de Zaan te voorkomen. In 2022 wordt tevens voorkomen dat het groen naast het kraamverblijf van de gewone dwergvleermuis wordt aangelicht.

De werkzaamheden worden gefaseerd uitgevoerd over meerdere jaren, waarbij het voorkomt dat er gelijktijdig op het terrein gebouwd en gesloopt wordt. De huidige planning is dat de sloopwerkzaamheden starten in 2022, het gehele project zal gerealiseerd zijn in 2026. De kraamverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en het naastgelegen groen blijven nog functioneel tijdens het kraamseizoen van 2022. Hierna wordt één kraamverblijfplaats ongeschikt gemaakt en wordt het aanwezige groen verwijderd.

⁴ <https://www.vleermuizenindestad.nl/ruige-dwergvleermuis>

⁵ Van Norren, E., J. Dekker en H. Limpens (2020). Basisrapport Rode Lijst Zoogdieren 2020 volgens Nederlandse en IUCN-criteria. Rapport 2019.026, Zoogdierverseniging, Nijmegen

⁶ <https://nature-art17.eionet.europa.eu/article17/species/report/?period=5&group=Mammals&country=NL®ion=>

Na afloop van de werkzaamheden zullen zoveel mogelijk verblijfplaatsen weer beschikbaar zijn, zoals weergegeven in bijlage 2 bij dit besluit. De verblijfplaatsen die niet behouden konden blijven worden vervangen door vier inbouw vleermuiskasten per verblijfplaats. Worst case worden minimaal 14 grote en 40 kleine permanente alternatieve verblijfplaatsen gerealiseerd op de locaties zoals indicatief aangegeven in bijlage 4, derde figuur bij dit besluit.

De hoeveelheid groen in het plangebied zal toenemen ten opzichte van de huidige situatie van 6.956 m² naar 8.657 m². De groeninrichting gaat uit van een afwisselende samenstelling van inheemse en uitheemse soorten. Hierbij wordt een diversiteit aan insect aantrekkende beplanting aangelegd. Het groen wordt zoveel mogelijk met bomenrijen aan elkaar verbonden om vliegroutes voor vleermuizen te bevorderen. Daarnaast worden er natuurvriendelijke oevers, groendaken, en een groene gevel aangelegd. Op deze wijze wordt ook de omgeving in het plangebied geschikt gemaakt voor (onder andere) vleermuizen. De tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen blijven beschikbaar tot één jaar na realisatie van de werkzaamheden. Zie bijlage 4 bij dit besluit voor een impressie van de toekomstige situatie.

Daarnaast wordt bij de verlichting in de permanente situatie rekening gehouden met vleermuizen door naar beneden gerichte verlichting aan te leggen. Bestaande en gerealiseerde vleermuisverblijfplaatsen zullen niet verlicht worden en uitstraling naar de Zaan wordt voorkomen door lage, maximaal 6 meter, naar beneden gerichte verlichting aan te leggen.

De door u voorgestelde maatregelen zijn in grote lijnen voldoende. Ter aanvulling hebben wij extra voorschriften opgenomen. Wanneer de werkzaamheden worden uitgevoerd conform de door u voorgestelde maatregelen en de aanvullende voorschriften wordt voorkomen dat de werkzaamheden afbreuk doen aan het streven de populaties van de soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Zorgplicht

Voor de soorten waarvoor wij u ontheffing verlenen, bent u gehouden aan de in de ontheffing opgenomen voorschriften. Voor alle soorten echter, geldt de zorgplicht ex artikel 1.11 van de Wnb, die van toepassing is op zowel beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten, ongeacht vrijstelling of ontheffing. Op grond hiervan dient u zoveel als redelijkerwijs mogelijk is nadelige gevolgen voor deze soorten te voorkomen.

Gesignaleerde soorten

Wij willen u erop wijzen dat in het bij de aanvraag gevoegde natuurwaardenonderzoek melding wordt gemaakt van de (mogelijke) aanwezigheid van de slechtvalk, ransuil, kerkuil, zwarte roodstaart en de laatvlieger in of in de nabije omgeving van het plangebied. U heeft er echter voor gekozen om voor deze soorten geen ontheffing aan te vragen. Wij willen u er, wellicht ten overvloede, op wijzen dat wanneer u bij uitvoering van de werkzaamheden verbodsbepalingen ten aanzien van deze soorten dreigt te overtreden, u de werkzaamheden dient stil te leggen en alsnog ontheffing voor deze soorten dient aan te vragen.

Vogels

U dient gedurende de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor de in het plangebied te verwachten vogelsoorten kan dit plaatsvinden door werkzaamheden buiten de broedperiode van aanwezige soorten uit te voeren. Tevens kunnen voorbereidende maatregelen worden getroffen om te voorkomen dat vogels tot broeden kunnen komen binnen het plangebied. Wij wijzen u erop dat voor het broedseizoen geen standaardperiode wordt gehanteerd in het kader van de Wnb. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

D. Slotoverwegingen

Wij wijzen u erop dat als u werkzaamheden inclusief de mitigatie en compensatie niet conform de aanvraag uitvoert, zonder daarvoor een ontheffing of goedkeuring te hebben verkregen, u mogelijk in overtreding bent van de Wnb. Wij kunnen dan door middel van de oplegging van een last onder dwangsom dan wel door middel van bestuursdwang de met de wet strijdige situatie beëindigen. Dit kan in uw geval betekenen dat de werkzaamheden ten behoeve van bovengenoemd project geheel of gedeeltelijk worden stilgelegd totdat weer wordt voldaan aan het bij of krachtens de Wnb bepaalde (dit zijn de bestuursrechtelijke sancties). Ook kunnen strafrechtelijke sancties worden opgelegd.

Verloop termijn ontheffing

Indien blijkt dat de in de ontheffing gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren, dient u, zeker vijf maanden voor het verstrijken van deze termijn een nieuwe aanvraag in te dienen. Dit voorkomt onnodige vertraging van het project.

E. Procedure en samenhangende besluiten

De voorbereiding van deze ontheffing heeft plaatsgevonden overeenkomstig het bepaalde in de Wnb en de daarvoor relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht. Wij wijzen u erop dat uw aanvraag betrekking heeft op een activiteit waarvoor mogelijk ook op grond van andere wet- en regelgeving een besluit nodig is. Tevens kunnen er overige belemmeringen zijn in het kader van ruimtelijke belangen.

F. Kennisgeving

Dit besluit wordt door ons geplaatst op www.officielebekendmakingen.nl.

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Neemt u dan contact op met [REDACTED] via 088-102 13 00 of [REDACTED]@odnbn.nl. Wij verzoeken u hierbij het zaaknummer te vermelden.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,
namens deze [REDACTED]

[REDACTED]
Afdelingsmanager Regulering Leefomgeving
Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN)

Bijlagen:

- Bijlage 1: Plangebied
- Bijlage 2: vleermuis verblijfplaatsen en werkzaamheden
- Bijlage 3: locaties tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen
- Bijlage 4: toekomstige situatie

Kopie aan:

- Aqua Terra Nova B.V.
- Afdeling Toezicht en Handhaving OD NHN

Rechtsbescherming

U en andere belanghebbenden die het niet eens zijn met dit besluit, kunnen binnen 6 weken, gerekend vanaf de dag na datum van verzending van dit besluit, een bezwaarschrift indienen bij gedeputeerde staten van Noord-Holland, ter attentie van de secretaris van de Hoor- en adviescommissie, Postbus 3007, 2001 DA HAARLEM.

Het bezwaarschrift moet in ieder geval het volgende bevatten:

- uw naam, adres, postcode en woonplaats;
- de datum;
- over welk besluit het gaat (u kunt het beste een kopie van dit besluit bijsluiten);
- de redenen waarom u het niet eens bent met het besluit;
- uw handtekening.

Het indienen van een bezwaarschrift schorst de werking van dit besluit niet.

Indien onverwijlde spoed dit vereist, kunt u de voorzieningenrechter van de Rechtbank Noord-Holland, Sectie bestuursrecht, Postbus 1621, 2003 BR HAARLEM vragen om een voorlopige voorziening te treffen. U kunt het verzoekschrift ook digitaal bij de rechtbank indienen via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Voor meer informatie verwijzen wij naar www.rechtspraak.nl. Voor de behandeling van het verzoek wordt griffierecht geheven.

De provincie wil bezwaren tegen besluiten graag op informele wijze behandelen. Als uw bezwaar in aanmerking komt voor deze informele behandeling nemen wij op korte termijn telefonisch contact met u op. In verband hiermee verzoeken wij u om in uw bezwaarschrift het telefoonnummer te vermelden waarop u overdag bereikbaar bent. Voor meer informatie over de informele behandeling kunt u telefonisch contact opnemen met provincie Noord-Holland.

Bijlage 1: Plangebied

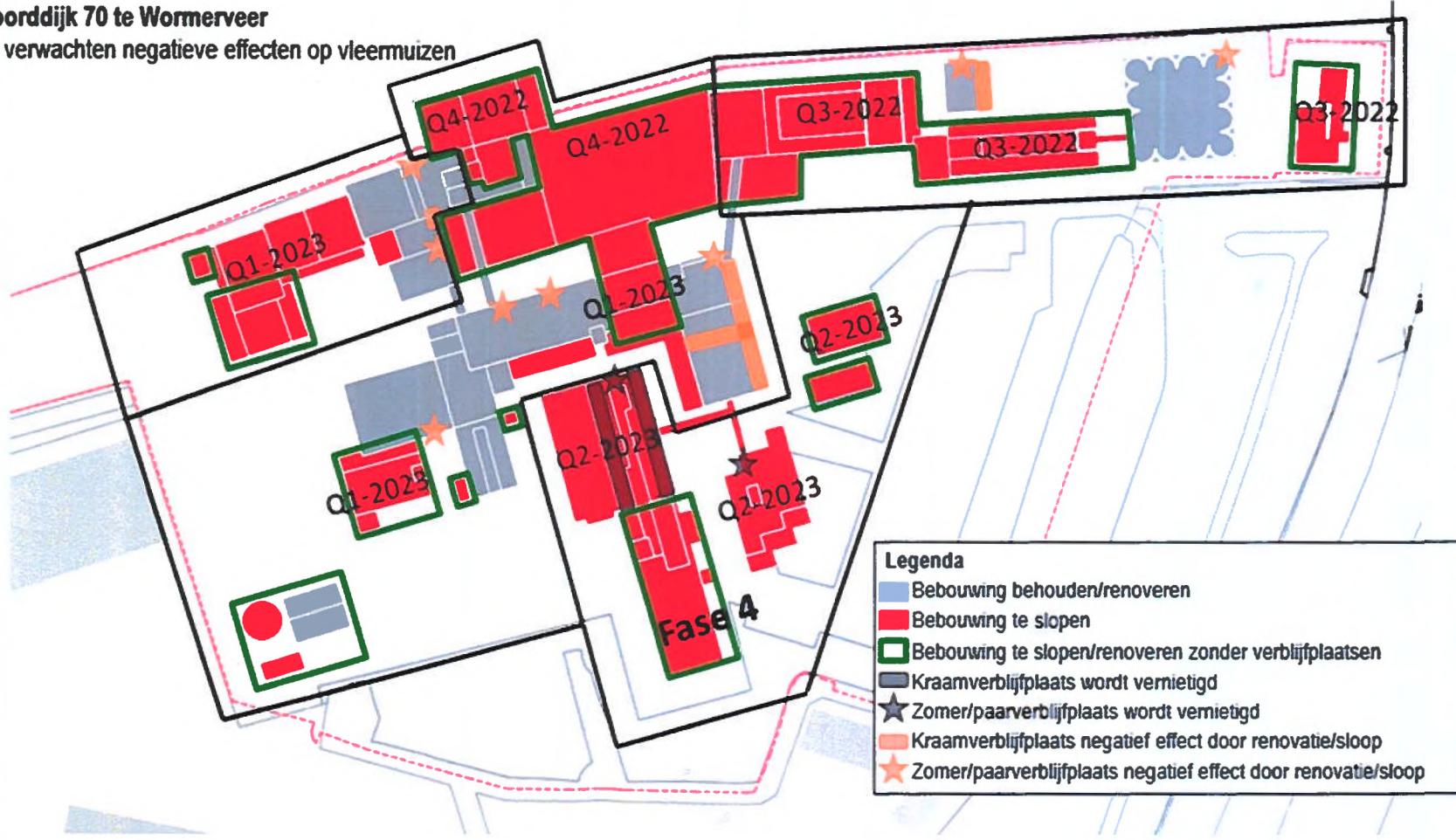
Figuur 2.1. Ligging en begrenzing van het plangebied (rood kader).

Bron: Activiteitenplan Meneba Wormerveer B.V. van 15 januari 2021

Bijlage 2: vleermuis verblijfplaatsen en werkzaamheden

Noorddijk 70 te Wormerveer

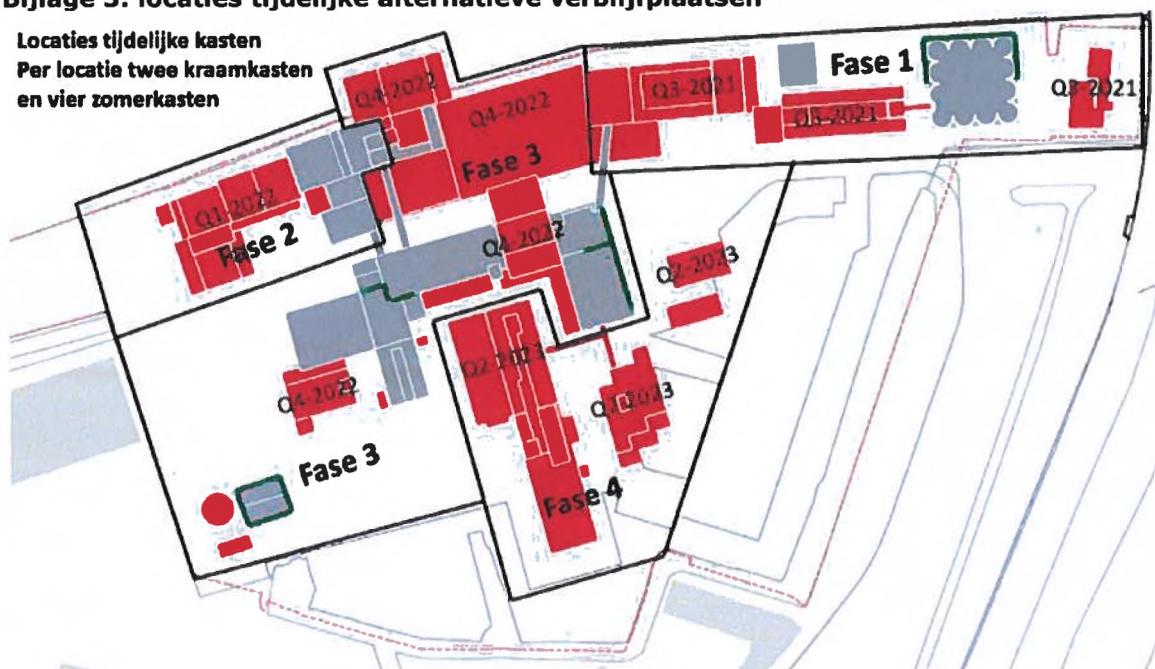
Te verwachten negatieve effecten op vleermuizen

De beschrijving Q#-jaar geven de fasering van de werkzaamheden aan.
Bron: aanvullingen van 29 oktober 2021

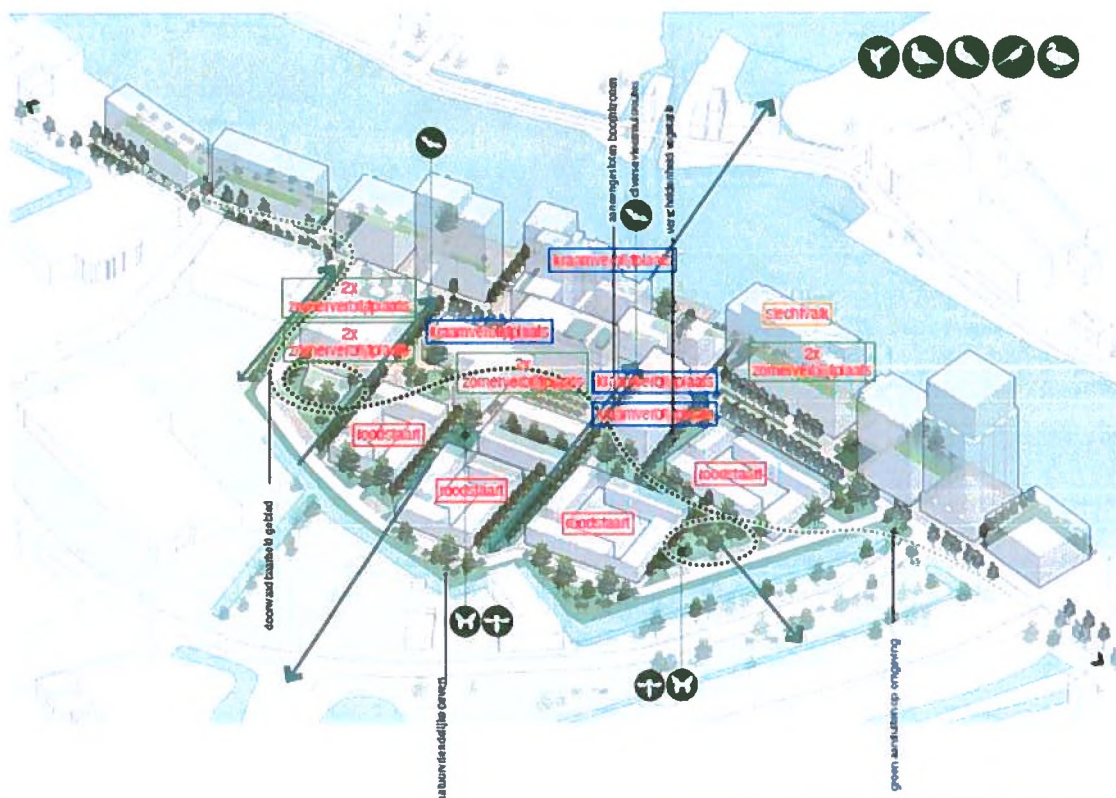
Bijlage 3: locaties tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen

Locaties tijdelijke kasten
Per locatie twee kraamkasten
en vier zomerkasten

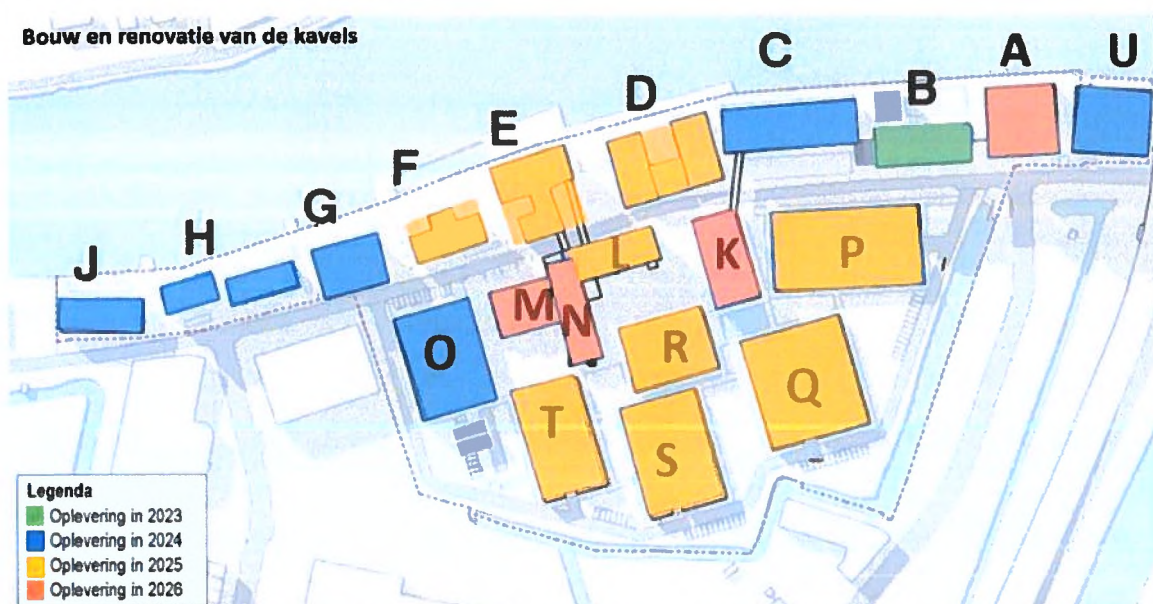
Figuur 4.2 Locaties voor kraamkasten en kleine vleermuiskasten zomerverblijven (groene lijnen op gevels)

Bijlage 4: toekomstige situatie

Figuur 1. Overzicht van de beoogde groenstructuur en de mogelijke locaties van de permanente voorzieningen voor vleermuizen, slechtvalk en zwarte roodstaart.

Bron: aanvullingen van 29 oktober 2021

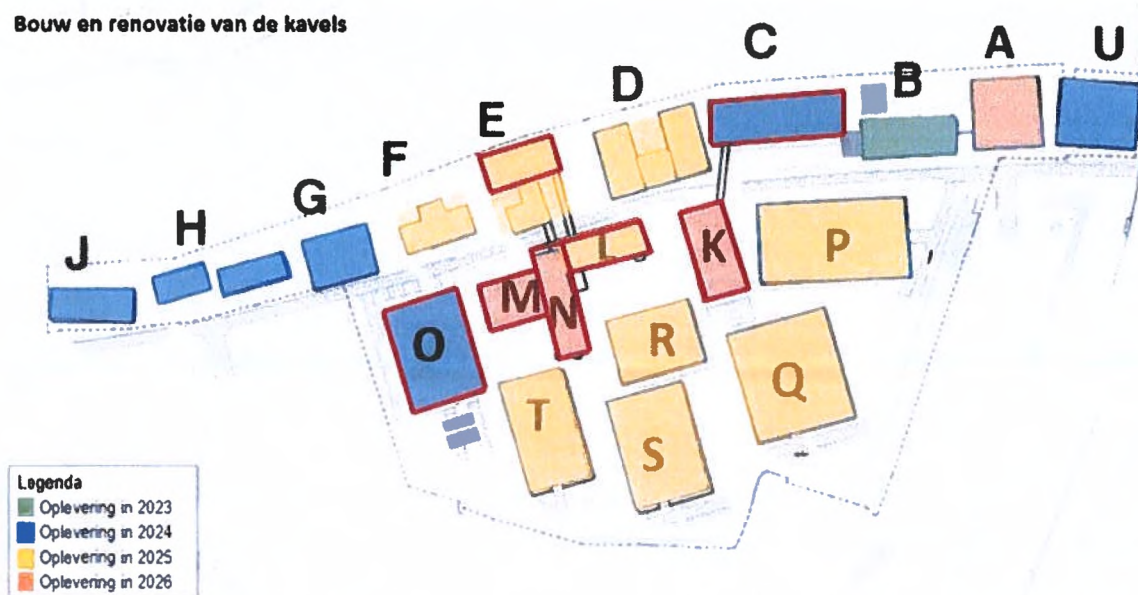
Figuur 2.7. Fasering in oplevering van gebouwen op het terrein van Meneba Wormerveer BV.

Kavel indicatie van de nieuwe situatie,

Bron: activiteitenplan 15 januari 2021 Lostoren, Kavels E, K, (L?), M, N betreft renovatie.

Overige kavels zijn (sloop-) nieuwbouw.

Bouw en renovatie van de kavels

Figuur 2.7. Fasering in oplevering van gebouwen op het terrein van Meneba Wormerveer BV.

Indicatie van de locatie van de permanenten alternatieve vleermuiskasten is met rood kader weergegeven.

Bron: aanvullingen van 6 april 2022

